

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【恆春阿美語】 高中學生組 編號 2 號

Cuwa ko kaolahan a demak cato ka pafelien ko cima cimanan

Cuwa ko kaolahan a demak cato ka pafelien ko cima cimanan.

O tamdaw hananay saheto o maropetay, ano maropet i, nga'adihay ko saka nga'ay no niyah san, hatiniay a faloco' cuwa ko kanga'ayan no cima cimnan a tamedaw. Hatiniay a tamdaw itini i niyaro o misasifuday, awa to ko widang no mahatiniay a tamdaw. Hatiniay a pinangan cuwa ka anini aca, nano toa'san ya iraayto ko mahatiniay a pinangan.

Itini i ayaw no tosa patek a mihecaan, mahapinangay to ni Kongce ko lopet no mita tamdamdaw, yan toi saicelen nira a palowad ko makapahay a ka limelaan a pinangan.

Sawal sa! cuwa ko kaolahan no niyah a demak i, cato ka pafelien ho ko cima cimanan saan. Oni a sowal o pakafanaay kitanan, cuwa ka nga'ay a malopet, cato ka lopet, cato ka niyahan a kanga'ayan ko ni halatengan, kafana kita o ci halatengay a tamdaw, cuwa ko makala'ay ko alomanay a tamdaw, ano pidemaken ko cima cima to cuwa ka kaorahan a damak i, maolah hokiya? ano mararid to mahaen ko pinangan awa to ko widang, o mamalaadaada to! o ka rawrawan no faloco'.

Ira ko sowal no tamdamdaw, ano dokaen ko matengahay anca tongalen ho amisakaniw, mahalek toi sa nga'ayen cangra to sakangaayaw aca no niyah, ano hatira ko pinangay, halafing to mafanato ko matengahay a mineneng, ya mapo'i to ko matengahay to pisasakaniw cangranan. O matanenay ci faroco'ay kita kafana.

Ano maropet ko pinangan no mita, awa to ko widang, awa to ko salawinawina, cato ko mamaorah ko cima cima a tamdaw, saka saicelen no mita a mifalic ko katiihay a pinangnang, kalipa'elal to! cuwa ko kaolahan a demak i, cato ka pafelien ko cima cimanan. Masasiolaolah madadamadama kita a mapolong, cato ka maropet ko faroco' ato harateng. Nga' tahada' oc a lipahak ko 'orip no mita.

己所不欲勿施於人

世人多半自私，是損人利己的行為。這是社會的亂源，人類的不幸，非今日如此，古代亦如此。

孔子提倡恕道。「己所不欲，勿施於人。」不要自私不顧他人，不可貪利不顧他人。不願意做的事叫別人做，幾次後，朋友也會變路人、仇敵，若這類情形太多，焉得不亂？

「若對傻子這樣做，對愚笨人以欺騙式的鼓勵，不至受到反對，而我又得到實利，何樂不為？」欺騙傻子定會引起公憤，傻子雖不會罵他，可是社會上會有更多的人會咀咒他，攻擊他。以欺騙的方式對待愚笨的人，日子久了，愚笨的人知道受騙，必定群起而攻。這類情形多了，社會一定更亂。

自私是社會亂源，人類不幸。要阻止亂源為世人造福，行恕道，「己所不欲，勿施於人」，重視公德，和諧相處，社會安定，就可感受幸福。